

Standardit, sertifikaatit ja merkit

Muun muassa ympäristö- ja laatujärjestelmät ja -ohjelmat kertova organisaatioiden, yritysten, palvelujen ja tapahtumien vastuullisuudesta. Standardisoitujen järjestelmien taustalla on aina ulkopuolinen taho arvioimassa standardin kriteerien täyttymistä.

Tuotteille ja palveluille voidaan myöntää erilaisia sertifikaatteja ja -merkkejä. Osan käyttöä valvoo viranomaistaho, osan taustalla voi olla esimerkiksi yhdistys. Kokosimme alle vastuullisuutta ja/tai laadukkuutta ja/tai terveellisyyttä edistäviä merkkejä ja lopuksi vielä muutaman muutoin informatiivisen merkin.

Merkkien yhteydessä on värikooditaulukko. Alue, ala tai tuote, jota standardi, sertifikaatti tai merkki voi koskea, tai se voi olla pakollinen, on osoitettu värillä.

 - Yritys / organisaatio tai sen osa	 - Kala	 - Sähkö
 - Kotimaiset maataloustuotteet / jatkojalosteet	 - Puu / paperi	 - Rakennukset / rakennusmateriaalit
 - EU:n alueella tuotetut maataloustuotteet / jatkojalosteet	 - Tekstiilit / langat	 - Palvelut
 - EU:n ulkopuolella tuotetut maataloustuotteet / jatkojalosteet	 - Kemikaalit / kosmetiikka	 - Toimistot
 - Kehitys- / kehittyvien maiden maataloustuotteet / jatkojalosteet	 - Elektroniikka / kodinkoneet	 - Tapahtumat

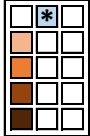

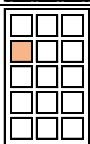

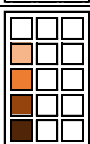

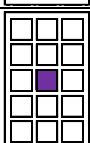
Yritysten ja organisaatioiden standardit sekä ympäristöohjelmat

<p>ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015 Quality management systems - Requirements)</p>		<p>Kansainvälinen ISO-standardisoimisliiton hyväksymä laadunhallintastandardi. Yritykselle tai organisaatiolle voidaan myöntää akkreditoinnin jälkeen järjestelmän sertifikaatti. Julkaistu suomeksi nimellä "SFS-EN ISO 9001 Laadunhallintajärjestelmät. Vaatimukset", josta tietoa täällä.</p>	
<p>ISO 14001:2015 (Environmental management systems – Requirements with guidance for use)</p>		<p>Kansainvälinen ISO-standardisoimisliiton hyväksymä ympäristöjärjestelmästandardi. Yritykselle tai organisaatiolle voidaan myöntää akkreditoinnin jälkeen järjestelmän sertifikaatti. Julkaistu suomeksi nimellä "SFS-EN ISO 14001 Ympäristöjärjestelmät. Vaatimukset ja niiden soveltamisohjeita", josta tietoa täällä.</p>	
<p>ISO 45001:2018 (ISO 45001 - Occupational health and safety management systems - Requirements)</p>		<p>Kansainvälisen ISO-standardisoimisjärjestön hyväksymä työterveys- ja työturvallisuusstandardi. Yritykselle tai organisaatiolle voidaan myöntää akkreditoinnin jälkeen järjestelmän sertifikaatti. Julkaistu suomeksi nimellä "SFS-ISO 45001:2018 Työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmät. Vaatimukset ja niiden soveltamisohjeita", josta tietoa täällä.</p>	
<p>OHSAS 18001:2007 (Occupational Health and Safety OHSAS 18001:2007)</p>		<p>Kansainvälinen työterveys- ja työturvallisuusstandardi. Ei ISO-standardi. Korvautumassa ISO 45001:llä. Ei kannata enää ottaa uutena järjestelmänä käyttöön.</p>	
<p>Ekokompassi</p>		<p>Hallinnollisesti kevyt ympäristöjärjestelmä yrityksille, organisaatioille ja tapahtumille. Saatavilla koko maassa (aiemmin vain pk-seudulla). Auditoinnin läpäisyn jälkeen voi käyttää Ekokompassi-merkkiä.</p>	
<p>EMAS (the Eco-Management and Audit Scheme)</p>		<p>Yrityksille ja organisaatioille tarkoitettu ympäristöjärjestelmä, joka perustuu EU:n asetukseen (EY) N:o 1221/2009. Koostuu ISO 14001 -standardin mukaisesta ympäristöjärjestelmästä sekä EMAS-selonteosta. Suositellaan, että yrityksellä tai organisaatiolla on ennen EMAS-järjestelmään liittymistä käytössään ISO 14001 -standardi. Raskas järjestelmä pk-yritykselle.</p>	
<p>EMAS Easy</p>		<p>Pk-yrityksille suunnattu kevennetty versio EMAS-järjestelmästä.</p>	
<p>WWF Green Office</p>		<p>Toimistoille suunnattu ympäristöjärjestelmä. Hallinnollisesti kevyt järjestelmä.</p>	

Yritysten omat vastuullisuusohjelmat		Voivat sisältää useita auditoituja järjestelmiä ja / tai ulkopuolisten tahojen myöntämiä sertifikaatteja, tai toimia organisaation sisäisenä vastuullisuusasioiden hallinnan työkaluna.	
Sitoumus 2050		Vapaamuotoinen kestävään kehitykseen liittyvä sitoumus, jonka voi tehdä yritys, organisaatio, yksityinen ihminen tai perhe tai muu yhteisö, kuten urheiluseura tai yhdistys. Sitoumuksen voi muotoilla itse, ja siihen liitetään jokin toteutumista kuvaava mittari. Sitoumus voi liittyä esimerkiksi toimintatapaan, kulutukseen, tuotteeseen tai palveluun. Ei vaadi hakuprosessia tms. Sitoumukset kuitenkin moderoidaan ennen julkaisua.	

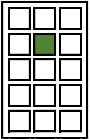

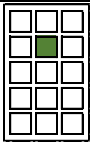

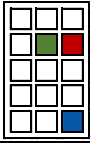

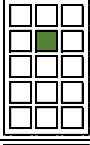

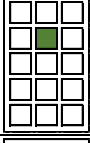

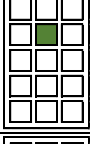

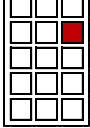
Tuote- ja palvelukohtaiset standardit, sertifikaatit ja merkit

Maataloustuotteet sekä niistä valmistetut tuotteet

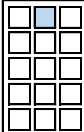

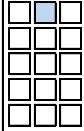

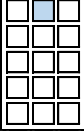
Eurolehti (EU-luomumerkki)		EU:n luomutunnus. Pakollinen merkintä EU:n alueella valmistetuissa, pakatuissa luomuelintarvikkeissa. Muissa luomuelintarviketuotteissa käyttö on valinnaista. Myös luonnonvaraiset tuotteet voivat olla luomua, mikäli ne on kerätty erikseen hyväksytyiltä luomukeruualueilta . Nykyisistä suomalaisista metsistä suurin osa voitaisiin hyväksyä suoraan luomukeruualueiksi.	
Leppäkerttu-luomumerkki		Luomuliiton myöntämä ja valvoma luomumerkki, joka voidaan myöntää vain suomalaisille luomutuotteille. Tuotteen on täytettävä EU:n luomuasetuksen ehdot. Maataloustuotteesta 100% tulee olla suomalaista, mutta valmisteissa suomalaisen luomuraaka-aineen osuudeksi riittää 75%. Leppäkerttumerkissä on mahdollista tuoda esille myös tarkempi tuotantoalue (esimerkiksi Lounais-Suomi).	
Luomu-aurinkomerkki		Suomen kansallinen luomumerkki. Tuotteen on täytettävä EU:n luomuasetuksen ehdot, ja sen on oltava suomalaisen luomuvalvontaviranomaisen valvonnassa. Myös tuontituotteelle voidaan myöntää aurinko-merkki.	
GOTS – Global Organic Textile Standard		Kansainvälinen standardi tekstiileille ja langoille. Luomukuitua on oltava vähintään 95%, jos tuotteeseen merkitään teksti "organic", ja 70%, mikäli merkintä on "made with organic". Tiettyjen kemikaali- ja laatukriteerien sekä sosiaalisten kriteerien tulee täytyä.	

* Ei luonnonvaraiselle kalalle

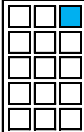

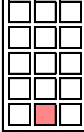

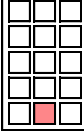

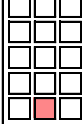
Metsäteollisuus sekä puu- ja paperituotteet

<p>FSC-metsäsertifikaatti (Forest Stewardship Council)</p>		<p>Kansainvälinen sertifikaatti, joka voidaan myöntää, kun kaikki FSC-sertifikaatin periaatteet ja kriteerit toteutuvat metsänhoidossa. Metsänomistajalle on mahdollista saada oma sertifikaatti tai jäsenyys ryhmäsertifikaatissa. FSC:stä riippumaton sertifiointielin voi myöntää sertifikaatin.</p>	
<p>FSC-alkuperäketjun sertifikaatti</p>		<p>Metsänomistajalle on mahdollista saada oma sertifikaatti tai jäsenyys ryhmäsertifikaatissa. FSC:stä riippumaton sertifiointielin voi myöntää alkuperäketjun sertifikaatin.</p>	
<p>FSC-projektisertifikaatti</p>		<p>Voidaan myöntää yksittäisille, kertaluontoisille tuotteille, rakennuksille, rakennelmille tai tapahtumille. Täyssertifiointi ja osittaisertifiointi ovat mahdollisia. Täyssertifiointissa vähintään 50% puumateriaaleista on oltava FCS-sertifioitua puuta ja loput kontrolloitua puuta.</p>	
<p>FSC-kontrolloitu puu (FSC Mix)</p>		<p>Sopii jatkojalostajille, joille sertifioidun puuraaka-aineen saatavuus on vaihtelevaa tai heikkoa. Sertifioituun puuraaka-aineeseen voidaan sekoittaa kontrolloitua puuta hyväksyttävistä lähteistä.</p>	
<p>PEFC-metsäsertifikaatti (Programme for the Endorsement of Forest Certification)</p>		<p>Kansainvälinen sertifikaatti. Metsänomistaja voi hakea sertifikaattia omalle metsälleen tai osallisuutta ryhmäsertifikaattiin. Ryhmäsertifikaatin hakija voi olla myös metsänomistajien organisaatio tai metsänhoidon tai puunhankinnan palveluita tarjoava yritys. Sertifiointiyritys voi myöntää sertifikaatin, kun metsänhoito täyttää kriteerit.</p>	
<p>PEFC alkuperän seurannan sertifikaatti</p>		<p>Alkuperän seurannalla todennetaan PEFC-metsistä tulevien raaka-aine-erien reitti valmiiseen tuotteeseen asti. Puuraaka-ainetta jalostavat ja markkinoivat yritykset voivat hakea alkuperän seurannan sertifikaattia.</p>	
<p>PEFC projektisertifikaatti</p>		<p>Voidaan myöntää puurakennushankkeelle, kun riippumaton taho on varmistanut projektisertifiointin vaatimusten toteutumisen.</p>	

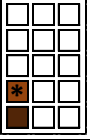

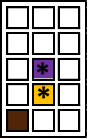

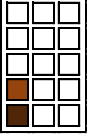
Kalatalous

<p>ASC (Aquaculture Stewardship Council)</p>		<p>Kasvatetun kalan ja äyriäisten ympäristömerkki. Lajikohtaiset kriteerit ovat valmistuneet vasta muutamalle kalalajille. ASC:n ulkopuolinen taho voi myöntää sertifiointia tuottajille.</p>	
<p>MSC (Marine Stewardship Council)</p>		<p>Luonnonvaraisen kalan ja äyriäisten ympäristömerkki. Kala on oltava kestävästi pyydettyä. Sertifiointia voi myöntää MSC:n ulkopuolinen taho. Sertifiointikriteerit ovat täällä.</p>	
<p>MSC jäljitettävyyssstandardi</p>		<p>Standardi varmistaa, että MSC-sertifioitujen tuotteiden alkuperä on jäljitettävissä, ja että tuotteet pidetään erillään sertifioiduista tuotteista. Kaikilla toimitusketjun yrityksillä on oltava voimassa oleva jäljitettävyyssertifiointi.</p>	

Elektroniikka ja sähkö

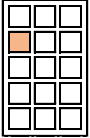

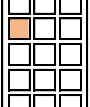
<p>EKOenergia</p>		<p>Uusiutuvan energian ympäristömerkki. Mahdolliset energialähteet ovat tuuli, aurinko, geoterminen energia, vuorovesi- ja merivesienergia, kaatopaikkakaasut ja jätevesilaitosten kaasut sekä tietyin kriteerein bioenergia ja vesivoima.</p>	
<p>Energiamerkki</p>		<p>Pakollinen merkki tietyissä kotitalouskoneissa, LVI-laitteissa ja ikkunoissa.</p>	
<p>Energy Star</p>		<p>EU:n ja USA:n välinen sopimus on päättynyt. Mainonnassa ei saa enää tuoda esille Energy Star -merkintöjä.</p>	
<p>TCO Certified</p>		<p>Kansainvälinen IT-tuotteille suunnattu kestävän kehityksen sertifiointi. Sertifiointikriteerit koskevat koko elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia sekä ergonomiata ja käyttäjäturvallisuutta.</p>	

Tuontitavara

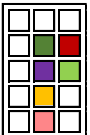

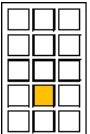

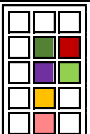

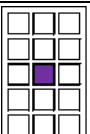

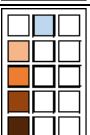
Rainforest Alliance		Rainforest Alliance -kansalaisjärjestö pyrkii luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja kestäviin elinkeinojen harjoittamiskäytäntöihin. Kriteereihin sisältyy myös sosiaalisia seikkoja. UTZ ja Rainforest Alliance ovat yhdistyneet, mutta sertifikaatit ovat erillisiä, kunnes vuonna 2019 julkaistaan uuden sertifikaatin nimi.	
Reilu kauppa		Sertifikaatti voidaan myöntää tuotteille, jotka täyttävät Reilun kaupan sosiaaliseen ja taloudelliseen hyvinvointiin liittyvät kriteerit . Reilun kaupan tuotteet voivat olla alkuperämaassaan valmiiksi tehtyjä tai muussa maassa jatkojalostettuja.	
UTZ-sertifikaatti		Kahvin, kaakaon ja teen sertifiointijärjestelmä. Sertifiointikriteerit liittyvät sosiaalisiin ja ympäristöseikkoihin. UTZ ja Rainforest Alliance ovat yhdistyneet, mutta sertifikaatit ovat erillisiä, kunnes vuonna 2019 julkaistaan uuden sertifikaatin nimi.	

 Kanada ja USA Kehitys- / kehittyvistä maista

Kotimaisuus

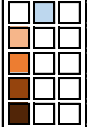

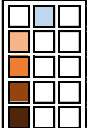

Avainlippu		Tuote on valmistettu tai palvelu on tuotettu Suomessa. Avainlippu-toimikunta voi myöntää merkin harkintansa mukaan tuotteille, tuoteryhmille, yksilöidylle palveluille tai niiden yhdistelmille. Kotimaisuusasteen on oltava vähintään 50% omakustannusarvosta.	
Hyvää Suomesta		Elintarvike on valmistettu Suomessa suomalaisista raaka-aineista. Yhden raaka-aineen tuotteissa kotimaisuusasteen on oltava 100%, ja useamman raaka-aineen tuotteissa 75-100%.	
Sirkkalehti		Suomessa viljeltyjen puutarhatuotteiden merkki. Merkkiä saa käyttää vain ekstra- ja ykkösluokan tuotteille. Viljelijän on sitouduttava noudattamaan laatutarha-ohjeistoa.	

Muut

Allergiatunnus		<p>Voidaan myöntää tuotteille, jotka eivät sisällä hajusteita tai yleisesti herkistäviä tai ärsyttäviä aineita tai niiden pitoisuuksia. Kriteerit ovat tuoteryhmäkohtaisia.</p>	
CE-merkintä (Conformité Européenne)		<p>Tuote on tarkastettu ja täyttää EU:n turvallisuus-, terveys- ja ympäristövaatimukset. Voi saada vain tuotteille, joille on määritelty koko EU:ssa voimassa olevat vaatimukset. Pakollinen tietyissä tuotteissa, joita myydään ETA-maissa.</p>	
EU-ympäristömerkki		<p>Ympäristömerkki, joka koskee tuotteen tai palvelun elinkaaren aikaisia ympäristövaatimuksia, tuotteen toimivuutta ja käyttäjäturvallisuutta. Merkki myönnetään hakemuksesta tuoteryhmiensä parhailla tuotteille ja palveluille.</p>	
FI-Natura (Certified Natural Cosmetics)		<p>Suomalainen luonnonkosmetiikan sertifikaatti. Luonnonkosmetiikka voi olla luomukosmetiikkaa, mikäli raaka-aineet on tuotettu luomuviljelymenetelmällä. Näin ei siis välttämättä ole.</p>	
Joutsenmerkki		<p>Pohjoismainen ympäristömerkki. Myönnetään hakemuksesta ympäristön kannalta tuoteryhmiensä parhailla tuotteille ja palveluille koko elinkaari huomioiden.</p>	
OEKO-TEX® (OEKO-TEX® Standard 100; Öko-Tex®; Öko-Tex® Standard 100)		<p>Kansainvälinen tekstiilien testaus- ja sertifiointijärjestelmä. Öko-Tex-liitto voi myöntää tuotteelle Oeko-Tex-sertifikaatin.</p>	
Sydänmerkki		<p>Elintarvikkeen rasvan on oltava hyvälaatuista ja suolan määrä on oltava tavanomaista vähäisempi. Joissakin tuoteryhmissä on oltava kuitua tavanomaista enemmän tai sokeria tavanomaista vähemmän.</p>	

 Sisäilman laatuun vaikuttavat laitteet
  Hotellit
  Rakennustuotteet
  Suojavaatteet

EU:n nimisuoja

<p>Aito perinteinen tuote (APT)</p>		<p>EU:n elintarvikkeita ja maataloustuotteita koskevaan nimisuojajärjestelmään kuuluva merkintä. Tuotantomenetelmä tai koostumus vastaa perinteistä käytäntöä. Valmistetaan perinteisesti käytetyistä raaka-aineista tai ainesosista.</p>	
<p>Suojattu alkuperänimitys (SAN)</p>		<p>EU:n elintarvikkeita ja maataloustuotteita koskevaan nimisuojajärjestelmään kuuluva merkintä. Nimi on peräisin tietyltä alueelta, tietyistä paikasta tai poikkeustapauksissa maasta. Tuotteen laatu ja maine juontuvat maantieteellisestä ympäristöstä mukaan lukien luonto ja inhimilliset tekijät. Kaikki tuotantovaiheet tapahtuvat tietyllä maantieteellisellä alueella.</p>	
<p>Suojattu maantieteellinen merkintä (SMM)</p>		<p>EU:n elintarvikkeita ja maataloustuotteita koskevaan nimisuojajärjestelmään kuuluva merkintä. Nimi on peräisin tietyltä alueelta, tietyistä paikasta tai maasta. Tuotteen laatu, maine tai ominaispiirre juontuu pääosin sen maantieteellisestä alkuperästä. Tuotantovaiheista ainakin yksi tapahtuu rajatulla maantieteellisellä alueella.</p>	